

Nejvyšší státní zastupitelství
kabinet nejvyššího státního zástupce
oddělení právních a kárných agend, stížností a vztahů k veřejnosti

660 55 Brno, Jezuitská 4
tel.: +420 542 512 111, fax : +420 542 512 250
e-mail: podatelna@nsz.brn.justice.cz
datová schránka: 5smaetu

1 SPR 123/2014

Pan
JUDr. Tomáš Sokol
prezident Unie obhájců ČR
Sokolská třída 60
120 00 PRAHA 2 – NOVÉ MĚSTO

Brno 7.8.2014

Vážený pane doktore,

dne 8.7.2014 byla Nejvyššímu státnímu zastupitelství i nejvyššímu státnímu zástupci s Vaším průvodním dopisem ze dne 7.7.2014 doručena stanoviska Unie obhájců ČR č. 1, 2 a 3. Stanoviska se týkají konkrétních trestních věcí, a to pod č. 1/1/2014 trestní věci PhDr. Luďka Kuly a Mgr. Ing. Františka Steinera, PhD., pod č. 1/2/2014 trestní věci Mgr. Marie Minaříkové a pod č. 1/3/2014 trestní věci plk. Mgr. Petra Lessyho. V uvedených stanoviscích mimo jiné konstatujete pochybení příslušných dozorových státních zástupců a v oddíle označeném jako „Veřejně vznášené dotazy nejvyššímu státnímu zástupci JUDr. Pavlu Zemanovi“ se zejména ptáte, jaká opatření budou z pochybení těchto státních zástupců vyvozena.

Předpokládám, že jste dobře seznámen s kontrolními mechanismy podle zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství“), jimiž lze přezkoumávat postup státních zástupců v konkrétní trestní věci, i se zákonnou působností Nejvyššího státního zastupitelství a s pravomocemi nejvyššího státního zástupce. Pro úplnost připomínám, že nejvyšší státní zástupce je v rozsahu stanoveném zákonem nadřazen vrchním státním zástupcům, vrchní státní zástupce krajským státním zástupcům v obvodu vrchního státního zastupitelství a krajský státní zástupce okresním státním zástupcům v obvodu krajského státního zastupitelství (§ 11a odst. 1 zákona o státním zastupitelství). Možnost ingerence nejvyššího státního zástupce do konkrétních trestních věcí je omezena na využití mimořádného kasačního oprávnění podle § 174a trestního řádu, podání dovolání jako mimořádného oprávněného prostředku (§ 265a a násl. trestního řádu) a provedení kontroly skončené věci podle § 12 odst. 3 zákona o státním zastupitelství. Jak sám jistě víte, tyto instituty se týkají výhradně pravomocně skončených věcí. Mimo toho může Nejvyšší státní zastupitelství vykonat dohled podle § 12d zákona o státním zastupitelství nad postupem nejbližše nižších státních zastupitelství při vyřizování věcí v jejich působnosti, kterými jsou Vrchní

státní zastupitelství v Praze a v Olomouci. Nejvyšší státní zástupce také může vykonat dohled nad postupem státních zástupců Nejvyššího státního zastupitelství (§ 12e odst. 1 zákona o státním zastupitelství). Konečně má též, stejně jako ostatní vedoucí státní zástupci, postavení kárného žalobce (§ 8 odst. 5 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů).

Ke stanovisku č. 1/1/2014, v němž namítáte nesprávné právní posouzení jednání obviněných od samého počátku státním zástupcem JUDr. Oldřichem Šmelhausem, proto uvádím, že dohled nad jeho postupem přísluší jen nejbližší vyššímu státnímu zastupitelství, a to Krajskému státnímu zastupitelství v Praze. Uvedené stanovisko s námitkami proti postupu jmenovaného státního zástupce Okresního státního zastupitelství pro Prahu – západ proto postupuji k posouzení a dalšímu opatření Krajskému státnímu zastupitelství v Praze jako věcně i místně příslušnému státnímu zastupitelství.

Snad jen na okraj považuji za vhodné poznamenat, že Vámi zmíněná stížnost pro porušení zákona podána tehdejším ministrem spravedlnosti, na niž odkazujete (bod 4. Zprávy č. 1/1/2014), již Nejvyšší soud vyhověl, byla opakovaně iniciována Nejvyšším státním zastupitelstvím, a to právě z důvodů, které přílehavě rozvedl Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí.

Ve stanovisku č. 1/2/2014 uvádíte, že se opakovaně objevuje v postupech policejních orgánů zatýkání osob za použití donucovacích prostředků a zásahových jednotek, ačkoli je zjevné, že dostačujícím postupem by bylo předvolání na policejní služebnu nebo pouhá výzva k následování. K Vašemu dotazu na nejvyššího státního zástupce, zda z této zažité praxe a tohoto konkrétního případu vyvozuje nějaké závěry a zda byla přijata systémová opatření minimalizující tyto postupy na míru skutečně nezbytnou, sděluji, že otázka použití donucovacích prostředků a taktického postupu případného policejního zákroku je především věcí policejních orgánů. Jakkoliv je dozorový státní zástupce „pánem přípravného řízení“, rozhodně neurčuje policii, jak má v konkrétních případech postupovat při předvolávání či předvádění osob. Pokud vykonává v jednotlivých případech součinnost s policejními orgány při provádění úkonů trestního řízení, je na jejich vyhodnocení situace v konkrétní trestní věci, jaký bude zvolen další postup. Systémové opatření ze strany Nejvyššího státního zastupitelství tak z uvedených důvodů není možné.

Ve stanovisku č. 1/3/2014 tvrdíte, že nemožnost trestního stíhání v této věci musela být zřejmá a přesto dozorový státní zástupce nezasáhl a naopak podal obžalobu a posléze i odvolání proti zprošťujícímu rozsudku. Na Váš dotaz adresovaný nejvyššímu státnímu zástupci, zda považuje za pochybení, že dozorový státní zástupce připustil trestní stíhání navzdory nespornému faktu, že vůbec nemělo proběhnout, a jaká opatření z takového pochybení byla vyvozena, odkazuji na úvod svého dopisu o působnosti Nejvyššího státního zastupitelství a nejvyššího státního zástupce. Ačkoliv netuším, z jakých závěrů dovozujete „nesporný fakt“ o nedůvodnosti trestního stíhání již od samého počátku, Nejvyššímu státnímu zastupitelství nepřísluší přezkoumávat důvodnost zahájení a vedení trestního stíhání, dokud není věc v přípravném řízení pravomocně skončena. Ostatně bylo by zjevně nepochopením účelu přípravného řízení a úlohy státního zástupce reprezentujícího orgán veřejné žaloby, který v tomto řízení působí, požadovat již od samého počátku

naprosto definitivně postavený závěr o vině (či nevině) osoby, proti níž se řízení vede. V bližším k podávání obžaloby státním zástupcem odkazují na ustálený názor uvedený v knize Šámal P. a kol., Trestní řád, Komentář, II. díl, 7. Vydání, Praha: C.H. Beck, 2013, s.2298 a dále přiměřeně též na judikaturu: ÚS 4/2004, ÚS 24/2005, NS 25/2004 – T 607, NS 25 Cdo 1950/2007 (ASPI), ÚS 40/2006.

Tuto část Vašeho podání týkající se shora označené věci postupuji k posouzení a dalšímu opatření nejbližší vyššímu Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze jako věcně i místně příslušnému státnímu zastupitelství.

S pozdravem

JUDr. Bohumíra Kopečná v. r.
vedoucí oddělení právních a kárných agend,
stížností a vztahů k veřejnosti

Za správnost vyhotovení:

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
BROŽ a SOKOL s.r.o.

12-08-2014

Sokolská 60, 120 06 Praha 2
IČ: 24196509